

"הצאתי לארץ כתייר ונשארתי

כעולה"

סיפור החיים שלי

צמי בן-אבי

שמי צמי בן אבי, נולדתי במרוקו בתאריך 12.8.1936 לאימי אסתר עקרת בית, אבי מימון שהיה רוקח, ואח למשה, ששנה, שלומי, חייט, איציק, רחל, נצמי, קלר ומירה.

היינו משפחה חמה ומלוכדת. ביחדותי שיחקנו בעיקר מחוץ לבית במשחקי כדור ומחבואים.

היחסים עם השכנים היו יחסי שכנות וחברות טובה, ממש כמו משפחה.

הקהילה בעיר שלנו היתה מצומצמת ומנתה כ- 1,500 איש והיינו ממש קרובים. נהגנו לבקר זה את זה בשבתות וחגים ולצלול איש לרעהו.

עד סוף שנת 1960, הצלייה ממרוקו לישראל התבצעה בהכרחות של יחידים בכל מיני דרכים. רוב יהודי מרוקו היו ציונים ובכל החגים היהודים היו מברכים אחד לשני בהרכת "לשנה הבאה בירושלים הבנויה".

היו הרבה התארגנויות של צעירים במקומות נסתרים בצורה חשאית וההודעות היו מפה לאוזן.

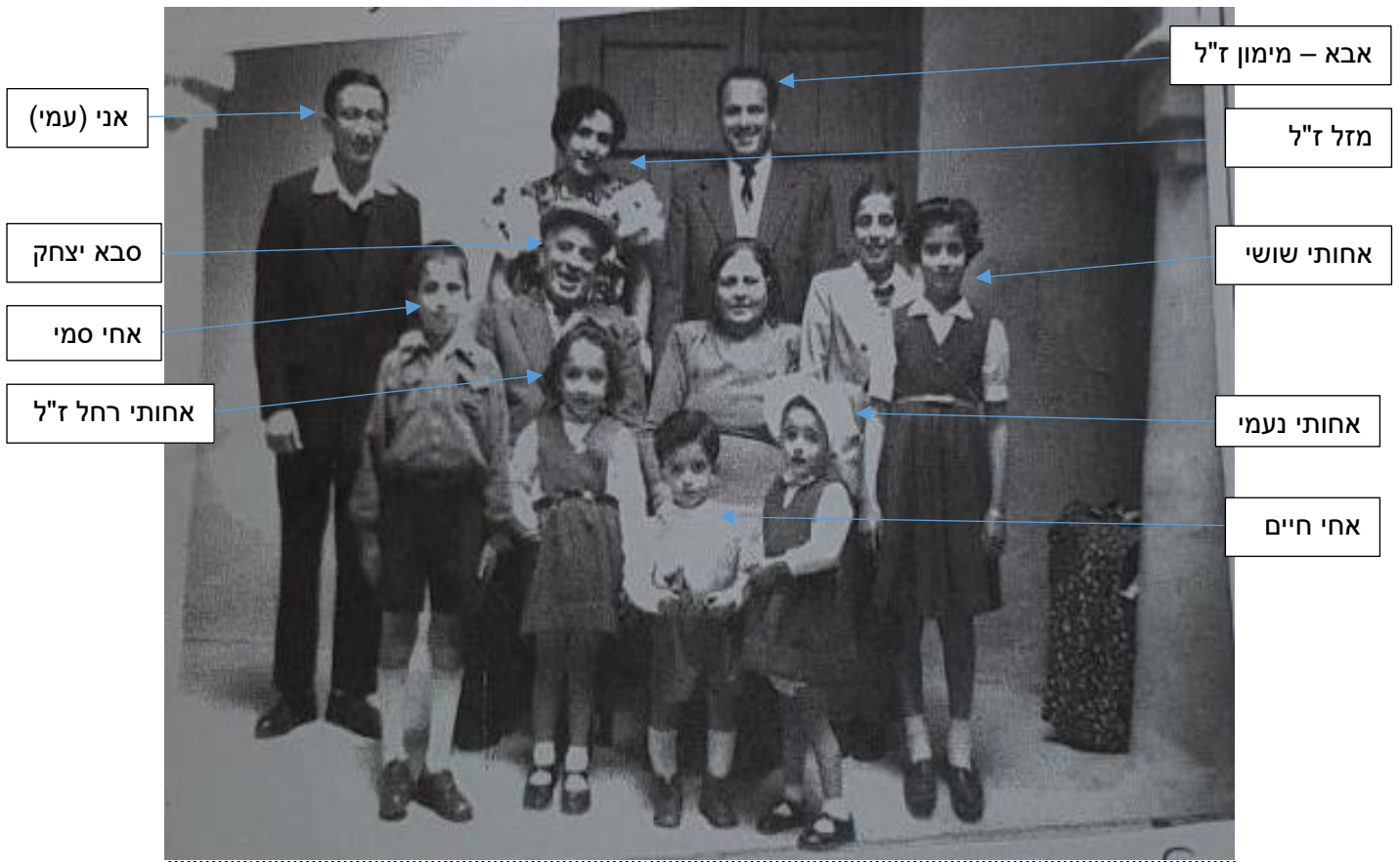
בסוף שנות ה-50 מרוקו קיבלה עצמאות מצרפת, והממשלה החדש (מוסלמי) החליט לסגור את דלתות הצלייה, והנהיג יציאה מבוקרת (רק עם דרכון). ליהודים ספקו דרכונים חדשים לכל המשפחה פרט לנציג אחד המשפחה שלא קיבל דרכון על מנת למנוע מהמשפחות לצלול את מרוקו ולצלול

לארץ ישראל. המשפחתי נבחרתי להיות האחד, היות ואני הייתי הכבוד. הורי הציצו לארץ ב-1961, ומאז איבדתי קשר איתם (טלפוני או כתבי). לא היו קשרים בין מרוקו לישראל, אלה רק צ"י צד שלישי - הייתי מיוודד עם צובדים צרפתים שהרדישו את מצוקתי והציצו את עצרתם. הייתי שולח מכתב להורי במצטפה פנימית עם הכתובת בישראל. על המצטפה כיוון החיצוני הייתי רושט את הכתובת של הצד השלישי והורי בצורה הפוכה, כך לה נמשק כ-3 שנים.

בלמן הלה, פיתחתי קשרים טובים עם המוסלמים, מרוקאים, ואחד מהם סידר לי את הדרכון המיוחד. בחודשי הקיץ הצרפתים היו נוסעים לצרפת ברכבת, חוצים במעברות את המעבר בין טנז'יר במרוקו לספרד, וממשיכים לצרפת.

הרהרתי ברצון, אמרתי לצמחי שמקסימוס יחזירו אותי בארץ. חקר אחד, יהודי, הצטרף אלי לנסיעה ויצאנו לדרכ בלי הרבה הכנות, עם מפות של צרפת וספרד (וויז לא היה) וצרות של הצרפתים שצבדו איתי. בצרפת החקר נסע איתי התחרט ונשאר בצרפת - אני הייתי נחוש להמשיך ולבד המשכתי בתוכנית לבקר בישראל ולראות את משפחתי. הצעתי בערה חכי תשרי והיה מאוד שמח עם כל המשפחה המחוברת מחדש.

במהלך החיים, המשפחה ניסתה לשכנע אותי להישאר בארץ, "מה תחיה לבד במדינה מוסלמית ולא ידידותית" ? והם הצליחו, החלטתי להישאר בארץ כצולף חדש. אל התחילה הבירוקרטיה הישראלית ואני בלי שפה.

אבא – מימון ז"ל

מזל ז"ל

אחותי שושי

אחותי נעמי

אחי חיים

אני (עמי)

סבא יצחק

אחי סמי

אחותי רחל ז"ל

המדינה הייתה בשנת 1964, המצב הכלכלי לא היה טוב ולחפש
 צבודה היה קשה מאוד.

הציצו לי לבקר בהסתדרות ההנדסיים שהציעה לי צבודה
 ה"לרחין" מ-י.מ. צבדתי כחודש ופיטרו אותי כאשר פוצל
 ותיק ומקושר בחברה הציע את הבן שלא היה לו את
 הכישרים לצבודה לו.

קיבלתי צבודה בתכנון מילוט אוויר שלא היה התחום שלי
 ופיטרו אותי שוב. לאחר מכן, קיבלתי 2 הצעות, אחת מתע"ש
 ואחת מרכבת ישראל. אחרי כחודשיים של בדיקות ביטחוניות
 התחלתי לצבוד בתע"ש ובאותו זמן שהמתנתי קיבלתי
 הזמנה לחזור ללרחין. לא היה לי עם מי להתויעץ, לכן
 הימנתי על תע"ש. קיבלו אותי יפה למרות קשיי השפה.
 למילוי בתע"ש היו רק צבדים שצטרו לי ובאותו הזמן הכרתי
 את אשתי הראשונה שהייתה מושפניקית וצלרה לי מאוד עם
 קשיי השפה.

תע"ש 1960

היום הראשון לצבודתי
 בתצ"ש, הצאתי עם חליפה
 וצניבה ולא הבנתי מה הם
 רוצים ממני ואת
 התנהגותם של הצובדים.

הם שאלו אותי: "האם
 אתה הולך לבנק לבקש
 הלוואה?" הם לא הבינו
 שכן הייתי מתלבש
 במרוקו לצבודה. הורדתי
 את כל הדברים המיותרים
 האלה והפכתי לישראל.
 סנדלים ומכנסים קצרים,
 אבל צדיין נשארתי
 מאופק וסאור שלא ככל
 הישראלים.

למדתי בעזרת אשתי וצמיתיי לצבודה לקרוא, לדבר ולכתוב
 בעברית מבלי שהלכתי לאולפן. את התכניות שהייתי צריך
 להציג בצאתי בעזרת שרטוטיט.

חייתי עם אשתי ושלוש ילדינו בדירה של 48 מ"ר, אבל אל
 אשתי חלטה ולבסוף בייל 32 היא נפטרה והשאירה אותי עם
 שלושה ילדים מיל 3 עד 12 שנה - אכלרי מאוד, למות בייל
 כלה צעיר, ואני נשארתי בלי המשנת הלו.

אחרי כמה שנים, התחתנתי בשנית עם אלמנה שסע לה היו 3
 ילדים, ושוב הייתה לי משפחה גדולה של 8 נפשות והיה שמת.
 הספקנו לחיות מספר שנים מאושרות כלוא, אבל לחיים היו
 תכניות אחרות שביילנו.

בשנת 2014, המלל הרע התערה בשנית. אחרי שכל שלושת ילדי
 ושלוש ילדיה של אשתי השנייה התחתנו, שוב נשארתי לבד,
 שרודץ אותי עד היום הלה. כל שנה הבדידות נעשית יותר
 ויותר קשה.